

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници

(обн., ДВ, бр. 62 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 59 от 2016 г., бр. 85, 91 и 97 от 2017 г., бр. 15, 20 и 106 от 2018 г., бр. 37 от 2019 г., бр. 12 от 2021 г., бр. 25 от 2022 г., бр. 8 и 85 от 2023 г. и бр. 13 от 2024 г.)

§ 1. В чл. 6, ал. 5 след думата „използването“ се добавя „на“.

§ 2. В чл. 28б, ал. 3, т. 4 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“.

§ 3. В чл. 29, ал. 6, т. 13, б. „б“ думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“.

§ 4. В чл. 55, ал. 5, т. 7 накрая се добавя „и приемливите задължения по чл. 89“.

§ 5. В чл. 66, ал. 2, т. 8 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“.

§ 6. В чл. 69, ал. 9 думата „тяхната“ се заменя с „неговата“ и накрая се поставя запетая и се добавя „включително за решенията по чл. 70а, ал. 4“.

§ 7. В чл. 69а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 6:

а) в т. 1 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“;

б) в т. 3 думите „ал. 1 – 4“ се заменят с „ал. 1 – 5“ и думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“.

2. В ал. 9, в текста преди т. 1 след думите „ал. 7“ се добавя „и 8“.

§ 8. В чл. 69б се правят следните изменения и допълнения:

1. Създават се нови ал. 3, 4 и 5:

„(3) Не се определя изискване по чл. 69, ал. 1 за субекти за ликвидация.

(4) Органът за реструктуриране по чл. 2, съответно по чл. 3, може да прецени, че е обосновано да определи изискване по чл. 69, ал. 1 на индивидуална основа за субект за ликвидация в размер, който надхвърля размера, достатъчен за поемане на загубите в съответствие с ал. 2, т. 1. При преценката органът за реструктуриране взема предвид всяко възможно въздействие върху финансовата стабилност и върху риска от разпространение на проблемите във финансовата система, включително по отношение на капацитета за финансиране на ФГВБ.

(5) В случаите по ал. 4 определеното изискване по чл. 69, ал. 1 се изпълнява от субекта за ликвидация чрез едно или повече от следните:

1. собствен капитал;

2. задължения, които отговарят на условията по член 72а от Регламент (ЕС) № 575/2013, с изключение на задълженията, посочени в член 72б, параграф 2, букви „б“ и „г“ от същия регламент;

3. задължения по чл. 69а, ал. 3.“

2. Създават се ал. 6-9:

„(6) За субектите за ликвидация, за които органът за реструктуриране не е определил изискване по чл. 69, ал. 1, не се прилагат член 77, параграф 2 и член 78а от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(7) Освен в случаите по ал. 8, приспаданията по член 72д, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 575/2013 не се прилагат за позициите в инструменти на собствения капитал и инструменти на приемливите задължения, емитирани от дъщерни институции, които са субекти за ликвидация, за които органът за реструктуриране не е определил изискване по чл. 69, ал. 1.

(8) Субект по чл. 1, ал. 1, т. 1-5, който не е субект за реструктуриране, но е дъщерно предприятие на субект за реструктуриране или на субект от трета държава, който би бил субект за реструктуриране, ако беше установен в Европейския съюз, приспада позициите си в инструменти на собствения капитал в дъщерни институции, които принадлежат към същата група за реструктуриране и които са субекти за ликвидация, за които органът за реструктуриране не е определил изискване по чл. 69, ал. 1, когато съвкупният размер на тези позиции е равен на или надвишава седем процента от общия размер на собствения му капитал и задължения, отговарящи на условията за приемливост по чл. 70а, ал. 6.

(9) Съвкупният размер на позициите в инструменти на собствения капитал по ал. 8, се изчислява ежегодно към 31 декември като средна стойност за предходните 12 месеца.“

3. Досегашната ал. 3 се отменя.

4. Досегашната ал. 4 става ал. 10 и в нея думите „и 3“ се заличават.

5. Досегашната ал. 5 става ал. 11 и в нея думите „ал. 2 – 4“ се заменят с „ал. 2 – 10“.

§ 9. В чл. 69е, ал. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. В текста преди т. 1 думите „6 - 8“ се заменят с „6 - 14“, а думите „субекта за реструктуриране, които принадлежат към една и съща Г-СЗИ“ се заменят с „Г-СЗИ субекта, които са част от една и съща Г-СЗИ и са субекти за реструктуриране или са субекти от трета държава, които биха били субекти за реструктуриране, ако бяха установени в Европейския съюз“.

2. В т. 1 накрая се добавя „или субект от трета държава, който би бил субект за реструктуриране, ако беше установен в Европейския съюз“.

§ 10. В чл. 70 се създава ал. 3:

„(3) Не се включват в консолидацията по ал. 1 ипотечните кредитни институции, учредени и регулирани съгласно законодателството на друга държава членка, които са финансирани с покрити облигации и не могат да приемат влогове, и които са освободени от минимално изискване за собствен капитал и приемливи задължения при условията на законодателството на тази държава членка, въвеждащо чл. 45а, параграф 1 от Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 173/190 от 12 юни 2014 г.).“

§ 11. В чл. 70а се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Органът за реструктуриране може да определи за дъщерно предприятие по ал. 1 или 2 съответното изискване по чл. 69б - 69д на консолидирана основа, когато прецени, че са изпълнени едновременно следните условия:

1. дъщерното предприятие отговаря на някое от следните условия:

а) притежава се пряко от субекта за реструктуриране и едновременно:

аа) субектът за реструктуриране е финансов холдинг майка от Европейския съюз или смесен финансов холдинг майка от Европейския съюз;

бб) дъщерното предприятие и субектът за реструктуриране са установени в Република България и са част от една и съща група за реструктуриране;

вв) субектът за реструктуриране не притежава пряко други дъщерни институции или дъщерни дружества по чл. 1, ал. 1, т. 3 – 5, за които се прилагат изискванията по ал. 1-3 или изискванията по чл. 69б – 69д;

гг) приспаданията, изисквани съгласно член 72д, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 575/2013, биха засегнали непропорционално дъщерното предприятие;

б) по отношение на дъщерното предприятие чл. 103а, ал. 2 от Закона за кредитните институции, съответно чл. 276, ал. 1, т. 11 от Закона за пазарите на финансови инструменти, се прилага само на консолидирана основа и определянето на съответното изискване по чл. 69б - 69д на консолидирана основа не би довело до надценяване на нуждите от рекапитализация на подгрупата, състояща се от субекти от съответния консолидационен периметър, за целите на чл. 69б, ал. 1, т. 2 и по-специално когато в рамките на същия консолидационен периметър преобладават субекти за ликвидация;

2. спазването на съответното изискване по чл. 69б - 69д на консолидирана основа вместо на индивидуална основа не засяга съществено:

а) надеждността и осъществимостта на стратегията за реструктуриране на групата;

б) способността на дъщерното предприятие да спазва определените му капиталови изисквания след упражняване на правомощията за обезценяване и преобразуване и

в) адекватността на механизма за вътрешно прехвърляне на загуби и рекапитализация, включително обезценяването или преобразуването на съответните капиталови инструменти и приемливи задължения на дъщерното предприятие или на други субекти в групата за реструктуриране, в съответствие с чл. 89.“

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „съответно спазване“ се заменят с „прилагане“, а думите „в съответствие с“ се заменят с „при спазване на съответните изисквания по“.

3. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея:

а) в текста преди т. 1 думите „задължения и собствен капитал, както следва“ се заменят с „от следните“ и

б) навсякъде думите „ал. 1 – 3“ се заменят с „ал. 1 – 4“.

4. създават се нови ал. 7 и 8:

„(7) За субект по ал. 1 – 4, който спазва изискването по чл. 69, ал. 1 на консолидирана основа, размерът на собствения капитал и приемливите задължения включва следните задължения, емитирани в съответствие с ал. 6, т. 1 от дъщерно

предприятие, установено в Европейския съюз и включено в консолидацията на този субект:

1. задължения, емитирани под условие за закупуване от субекта за реструктуриране и закупени от него, пряко или непряко чрез други субекти в същата група за реструктуриране, които не са включени в консолидацията на субекта по ал. 1 – 4;

2. задължения, емитирани под условие за закупуване от съществуващ собственик на дялове или акции, който не е част от същата група за реструктуриране.

(8) Размерът на задълженията по ал. 7 не може да надвишава сумата, получена, като от размера на изискването по чл. 69, ал. 1, приложимо към дъщерното предприятие, включено в консолидацията на субекта по ал. 1 – 4, се извади сборът на следните елементи:

1. задълженията, емитирани под условие за закупуване от субекта, спазващ изискването по чл. 69, ал. 1 на консолидирана основа, и закупени от него, пряко или непряко чрез други субекти в същата група за реструктуриране, които са включени в неговата консолидация;

2. размера на собствения капитал, емитиран в съответствие с ал. 6, т. 2.“

5. Досегашната ал. 6 става ал. 9 и в нея в текста преди т. 1 думите „ал. 1 – 5“ се заменят с „ал. 1 – 8“.

6. Досегашната ал. 7 става ал. 10 и в нея в текста преди т. 1 думите „ал. 1 – 5“ се заменят с „ал. 1 – 8“.

7. Досегашната ал. 8 става ал. 11 и в нея в текста преди т. 1 думите „ал. 6“ се заменят с „ал. 9“.

8. Досегашната ал. 9 става ал. 12 и в нея думите „ал. 8“ се заменят с „ал. 11“.

§ 12. В чл. 71 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 5 навсякъде думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“.

2. Алинея 6 се изменя така:

„(6) Когато е орган за реструктуриране на субект за реструктуриране, който е Г-СЗИ субект и заедно с други субекти за реструктуриране или субекти от трета държава, които биха били субекти за реструктуриране, ако бяха установени в Европейския съюз, е част от една и съща Г-СЗИ, БНБ, съответно Комисията, участва в обсъждането и, когато е целесъобразно и в съответствие със стратегията за реструктуриране на Г-СЗИ, съгласува прилагането на чл. 72д от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и корекциите за свеждане до минимум или премахване на разликата между сбора на сумите по чл. 69е, ал. 4, т. 1 и по чл. 12а, буква „а“ от Регламент (ЕС) № 575/2013 за отделните субекти за реструктуриране или субекти от трети държави, и сбора от сумите по чл. 69е, ал. 4, т. 2 и по чл. 12а, буква „б“ от Регламент (ЕС) № 575/2013.“

3. В ал. 7 след думите „държави членки“ се добавя „или трети държави“, а след думите „експозиции между“ се добавя „различни“.

4. Алинея 8 се изменя така:

„(8) В случаите по ал. 6 сборът от сумите по чл. 69е, ал. 4, т. 1 и по чл. 12а, буква „а“ от Регламент (ЕС) № 575/2013 за отделните субекти за реструктуриране или субекти от трети държави, които биха били субекти за реструктуриране, ако бяха

установени в Европейския съюз, не може да бъде по-малък от сбора от сумите по чл. 69е, ал. 4, т. 2 и по чл. 12а, буква „б“ от Регламент (ЕС) № 575/2013.“.

5. Алинея 15 се отменя.

§ 13. В чл. 72, ал. 4 навсякъде думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“.

§ 14. В чл. 72б се правят следните изменения:

1. В ал. 1, т. 1 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“.

2. В ал. 6, т. 1 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“.

3. Алинея 7 се изменя така:

„(7) Изискванията по ал. 1 и 6 не се прилагат за субектите за ликвидация, освен когато БНБ, съответно Комисията, в съответствие с чл. 69б, ал. 4 е определила изискване по чл. 69, ал. 1. В тези случаи съдържанието и честотата на задълженията за отчетност и оповестяване за субектите за ликвидация се определят от БНБ, съответно Комисията, като не могат да надхвърлят необходимото, за да се следи спазването на изискването, определено съгласно чл. 69б, ал. 4 и 5. Органите за реструктуриране съобщават задълженията за отчетност и оповестяване на субектите за ликвидация.“

§ 15. В чл. 72в, ал. 1, т. 2 думите „28в“ се заменят с „28б“.

§ 16. В чл. 85, ал. 5 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 4“.

§ 17. В чл. 89, ал. 5 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“.

§ 18. В заглавието на чл. 90 накрая се добавя „и приемливи задължения“.

§ 19. В чл. 91, ал. 5 след думите „преобразуване на капиталови инструменти“ се добавя „или приемливи задължения по чл. 89, ал. 5“, а след думите „тези капиталови инструменти“ се добавя „или приемливи задължения“.

§ 20. В чл. 93, ал. 1, т. 2 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“ и думите „ал. 1 - 4“ се заменят с „ал. 1 – 5“.

§ 21. В чл. 101, ал. 6 думата „влогове“ се заменя с „отговарящи на условията влогове и по-специално влогове“.

§ 22. В чл. 122 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Когато институция от трета държава или предприятие майка от трета държава има институция - дъщерно дружество или предприятие майка от Европейския съюз, лицензирани в Република България, както и дъщерни дружества или предприятия майки от Европейския съюз, установени в други държави членки, или значим клон, установен в Република България, както и значими клонове, установени в други държави членки, съответният орган за реструктуриране по чл. 2, ал. 1 или по чл. 3, ал. 1 и органите за реструктуриране на държавите членки, в които са установени дъщерните дружества, предприятията майки от Европейския съюз и значимите клонове създават европейска колегия за реструктуриране.“.

2. В ал. 5 думата „институции“ се заменя с „предприятия“.

3. В ал. 7 навсякъде думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“.

§ 23. В допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 1:

а) създава се т. 5б:

„5б. „Г-СЗИ субект“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 136 от Регламент (ЕС) № 575/2013.“;

б) в т. 56 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“;

в) в т. 59 думите „на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 173/190 от 12 юни 2014 г.)“ се заличават;

г) създава се нова т. 71а:

„71а. "Субект за ликвидация" е:

а) установено в Европейския съюз юридическо лице, по отношение на което планът за реструктуриране на групата или — за субекти, които не са част от група — планът за реструктуриране предвижда субектът да бъде прекратен чрез обичайно производство по несъстоятелност, или

б) субект в рамките на група за реструктуриране, различен от субекта за реструктуриране, по отношение на който планът за реструктуриране на групата не предвижда упражняване на правомощия за обезценяване и преобразуване.“;

д) досегашната т. 71а става т. 71б.

2. Параграф 4 се изменя така:

„§ 4. Този закон въвежда изискванията на:

1. Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета;

2. Директива (ЕС) 2019/879 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за изменение на Директива 2014/59/ЕС по отношение на капацитета за поемане на загуби и рекапитализация на кредитните институции и инвестиционните посредници и на Директива 98/26/ЕО (ОВ, L 150/296 от 7 юни 2019 г.);

3. Директива (ЕС) 2024/1174 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 година за изменение на Директива 2014/59/ЕС и Регламент (ЕС) № 806/2014 по отношение на някои аспекти на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения (ОВ, L, 2024/1174 от 22 април 2024 г.) .“

3. Създава се § 4б:

„§ 4б. Този закон предвижда мерки по прилагане на Регламент (ЕС) 2022/2036 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на Директива 2014/59/ЕС по отношение на пруденциалното третиране на глобални системно значими институции, които са обект на стратегия за реструктуриране с множество входни точки, и методи за непряко записване на инструменти, приемливи за покриване на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения (ОВ, L 275/1 от 25 октомври 2022 г.)“

§ 25. В приложение № 5 към чл. 28а, в т. 3 навсякъде след думите „чл. 69б – 69е“

се добавя „изразен като процентен дял от общата рискова експозиция, изчислена в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013“.

§ 26. Навсякъде в закона думите „чл. 31, буква „в“ от Регламент (ЕС) № 1093/2010“ се заменят с „чл. 31, параграф 2, буква „в“ от Регламент (ЕС) № 1093/2010“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 27. В Закона за банковата несъстоятелност (обн., ДВ, бр. 92 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 67 от 2003 г., бр. 36 от 2004 г., бр. 31 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59, 80 от 2006 г., бр. 53 и 59 от 2007 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 22, 41, 50, 61, 62 и 94 от 2015 г., бр. 33 и 95 от 2016 г., бр. 91 и 103 от 2017 г., бр. 20 и 22 от 2018 г., бр. 33 и 83 от 2019 г., бр. 12 от 2021 г.; Решение № 8 от 2021 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 48 от 2021 г.; изм. и доп., бр. 25 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 8:

а) в ал. 1 думата „лицензията“ се заменя с „лиценза“;

б) в ал. 4 навсякъде думата „лицензията“ се заменя с „лиценза“, а думите „нейното отнемане“ се заменят с „отнемането му“;

в) в ал. 5 навсякъде думата „лицензията“ се заменя с „лиценза“.

2. В чл. 11:

а) в ал. 3 думите „назначените от Централната банка квестори или от назначените по реда на чл. 12, ал. 1, т. 2 временни синдици“ се заменят с „лицата, които са я представлявали до датата на решението на Централната банка за отнемане на лиценза ѝ за извършване на банкова дейност или до датата на назначаването на квестори по чл. 103, ал. 2, т. 24 от Закона за кредитните институции или на временни управители по чл. 46, ал. 1 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници.“;

б) в ал. 7 думата „банката“ се заменя с „лицата по ал. 3 и 4“.

3. В чл. 12а:

а) в ал. 2, т. 1 думите „отнета лицензия“ се заменят с „отнет лиценз, с изключение на случаите по чл. 11, ал. 3“;

б) в ал. 6 изречение трето се заличава.

4. В чл. 13, ал. 4 след думите „на фонда“ се поставя запетая и се добавя „на лицата по чл. 11, ал. 3 и 4“.

5. В чл. 16, ал. 1 думите „квесторите или временните синдици на банката и Централната банка“ се заменят със „страните по делото“.

6. В чл. 29, ал. 1, т. 7 думите „или по предложение на министъра на финансите“ се заличават.

7. В чл. 32, ал. 6 изречение трето се заличава.

8. В чл. 92:

а) в ал. 1 думата „лицензия“ се заменя с „лиценз“;

б) в ал. 2 думите „условна лицензия“ се заменят с „лиценз“, а думата „лицензията“ се заменя с „лиценза“;

в) в ал. 3, изречение първо думите „условна банкова лицензия, която“ се заменят с „лиценз, който“, а в изречение второ думата „Лицензията“ се заменя с „Лицензът“;

г) в ал. 7 думата „лицензията“ се заменя с „лиценза“.

9. В останалите текстове на закона думата „лицензията“ се заменя с „лиценза“.

§ 28. В Закона за кредитните институции (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 44 от 2012 г., бр. 52, 70 и 109 от 2013 г., бр. 22, 27, 35 и 53 от 2014 г., бр. 14, 22, 50, 62 и 94 от 2015 г., бр. 33, 59, 62, 81, 95 и 98 от 2016 г., бр. 63, 97 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 16, 20, 22, 51, 77, 98 и 106 от 2018 г., бр. 37, 42, 83, 94 и 96 от 2019 г., бр. 11, 13, 14, 18 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 25 и 51 от 2022 г., бр. 65, 66, 84 и 85 от 2023 г. и бр. 13 от 2024 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 90, ал. 6 думите „ал. 4 и 5“ се заменят с „ал. 2, 4 и 5“.

2. В чл. 92а, ал. 1, т. 2 и чл. 92б, ал. 1, т. 2 в началото се добавя „мерките за третиране на всички важни въпроси и съществени констатации, свързани с надзора върху ликвидността и“.

4. В чл. 103а, ал. 2, т. 2 след думите „73а, ал. 1 и 2“ се поставя запетая и се добавя „чл. 73б“.